

PODNOŠILAC: ALEKSANDAR JANKOV iz Zrenjanina, ulica Heroja Pinkija 14

РЕПУБЛИКА СРБИЈА-А.П. ВОЈВОДИНА
ОСНОВНО ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО
У ЗРЕЊАНИНУ

KRIVIČNA PRIJAVA

Број
15 JUN 2020
Дана _____ 20 ____ год
ЗРЕЊАНИН

Protiv NN odgovornih lica u pravnom licu d.o.o. "Prekon" za reciklažu nemetalnih otpadaka i ostataka Zrenjanin, MB 20110325, zato što nisu preduzeli potrebne mere za sprečavanje ispuštanja štetnih emisija u vidu neprijatnih mirisa koji nastaju u procesu rada navedenog pravnog lica, a što su bili dužni da učine prema članu 55 stav 4 Zakona o zaštiti vazduha, čime su učinili krivično delo nepreduzimanje mera zaštite životne sredine iz člana 261 stav 1 Krivičnog zakonika.

kao i **protiv pravnog lica d.o.o. "Prekon" za reciklažu nemetalnih otpadaka i ostataka Zrenjanin, MB 20110325 i odgovornih lica u tom pravnom licu** koji su, kršeći navedenu odredbu člana 55 stav 4 Zakona o zaštiti vazduha, zagadili vazduh na širem prostoru Grada Zrenjanina, čime su **počinili krivično delo zagađenje životne sredine iz člana 260 Krivičnog zakonika.**

Образложење

Emisije neprijatnih mirisa koje se šire kada se vrše određeni procesi u pogonu fabrike DOO "Prekon" u ulici Šećeranskoj bb stvaraju ogromne probleme građanima na velikoj teritoriji Grada Zrenjanina, na šta su građani, kao i različita udruženja građana ukazivali bezbroj puta Komunalnoj miliciji Grada Zrenjanina i inspekcijama za zaštitu životne sredine i komunalnoj inspekciji u toku poslednjih desetak godina. Dokaze o tome možete dobiti iz dokumentacije koju imaju Komunalna milicija Grada Zrenjanina i nadležne inspekcije. Evidentno je da je tužilaštvo reagovalo prijavom Privrednom sudu za privredni prestup, o čemu je bilo informacija u medijima, ali je isto tako evidentno i da se taj postupak nije okončao, kao i da nakon pokretanja tog postupka pravno lice „Prekon“ DOO nastavlja sa proizvodnjom i ispuštanjem gasova koji uzrokuju nepodnošljiv smrad, a odgovorna lica u njemu jednostavno ne preduzimaju ništa po pitanju postavljanja bilo kakve zaštite koja bi delotvorno uklonila emisiju neprijatnih mirisa. Neprijatni mirisi stvaraju neprijatnosti građanima koji žive u delovima grada gde se oseće ove emisije, utiče na njihovo zdravlje i kvalitet života, na malu privredu, turizam i na zajednicu uopšte.

Stoga podnosim ovu krivičnu prijavu u nadi da ćete je ozbiljno ispitati, kao i da ćete procesuirati bezobzirno i grubo kršenje zakonskih odredbi koje su propisane važećim propisima Republike Srbije i potpisanim međunarodnim ugovorima iz oblasti zaštite životne sredine, a čijim kršnjem su pravno lice DOO „Prekon“ iz Zrenjanina i odgovorna lica u njemu ostvarili obeležja krivičnih dela zagađenje životne sredine iz člana 260 KZ i nepreduzimanje mera zaštite životne sredine iz člana 261 KZ. Procesuiranje ovakvog bezobzirnog i kriminogenog ponašanja i kažnjavanje odgovornih lica konačno bi moglo da utiče da se u Gradu Zrenjaninu jednom i za uvek reši problem zagađenja vazduha od strane učinilaca krivičnih dela iz ove prijave i da se odgovorna lica izvedu pred lice pravde. Uveren sam da bi vam svaki Zrenjaninac bio zahvalan na preduzetim merama, jer je jedino kroz adekvatno reagovanje ovlašćenih državnih organa moguće zaštititi pojedinačne interese običnih „malih i državnom aparatu nevidljivih građana“ koji trpe toturu i represiju jednog privrednog giganta zarad njegove uštede na procesu proizvodnje. Ja ne tražim da se preduzeću iz ove prijave zabrani proizvodnja potpuno, odnosno da se isto zatvori, jer to i nije posao javnog tužilaštva. Samo tražim da se učinioi krivičnog dela kazne za nepoštovanje propisanih mera zaštite, jer je u 21. veku svakako bilo moguć da se uvedu proces proizvodnje i tehnologija kojima bi se ispoštovali standardi u zaštiti životne sredine i kojima se ne bi ugrožavao zdravlje, život i rad građana u jednoj urbanoj gradskoj zoni.

Ukazujem vam na važeću zakonsku regulativu koju morate imati u vidu kod ispitivanja osnovanosti ove krivične prijave. OBJEKAT ZAŠTITE krivičnog dela zagađenja životne sredine je **osnovno pravo čoveka na zdravu i relativno očuvanu prirodnu sredinu**. Prema tome, objekat zaštite nije životna sredina sama po sebi nego se u prvi plan stavlja funkcija koju ona obavlja za ljude. Presudan je značaj koji životna sredina ima za čoveka. Ljudi u gradskoj zoni, u kojoj žive, rade i odgajaju decu, imaju pravo na zdrav i nezagađen vazduh, na vazduh bez nenasnosnih smradova koji kod velikog proja mojih sugrađana, pa i kod mene, izazivaju mučninu, vrtoglavicu, povraćanje, nesanicu.

Ekološko pravo je grana prava koja je u Srbiji počela da se razvija intenzivno nakon 2000. godine. Taj razvoj je dodatno ubrzan 2004. godine kada su usvojena četiri zakona kojima se prvi put sistematizuju krivična dela protiv životne sredine u jednu glavu, te **Zakon o odgovornosti pravnih lica za krivična dela ("Sl. glasnik RS", br. 97/2008** - dalje: Zakon) kojim je predviđena i odgovornost pravnih lica.

Srpski pravni sistem je najvišim pravnim aktom - **Ustavom Republike Srbije ("Sl. glasnik RS", br. 98/2006** - dalje: Ustav) u članu 74. odredio da svako ima pravo na zdravu životnu sredinu i na blagovremeno i potpuno obaveštavanje o njenom stanju. A da je svako, a posebno Republika Srbija i autonomna pokrajina, odgovoran za zaštitu životne sredine, koju je dužan da čuva i poboljšava.

Materija ekološkog prava u Republici Srbiji regulisana je velikim brojem zakona i podzakonskih akata, u koje između ostalih spadaju:

- **Zakon o zaštiti životne sredine ("Sl. glasnik RS", br. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - dr. zakon, 72/2009 - dr. zakon i 43/2011 - odluka US),**
- **Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu ("Sl. glasnik RS", br. 135/2004 i 36/2009),**
- **Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu ("Sl. glasnik RS", br. 135/2004 i 88/2010),**
- **Zakon o zaštiti vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 36/2009 i 10/2013),**
- **Zakon o zaštiti od nejonizujućih zračenja ("Sl. glasnik RS", br. 36/2009),**
- **Zakon o zaštiti prirode ("Sl. glasnik RS", br. 36/2009, 88/2010 i 91/2010 - ispr.) itd.**

Što se tiče krivične odgovornosti pravnih lica, koja je ranije utvrđivana u domenu objektivne odgovornosti pravnih lica za privredne prestupe, Zakonom je ustanovljena njihova subjektivna odgovornost, tako da svako pravno lice odgovara za krivično delo koje u okviru svojih poslova, odnosno ovlašćenja, učini odgovorno lice u nameri da za pravno lice ostvari neku korist. Pravno lice će odgovarati i ukoliko nije postojao nadzor ili kontrola od strane odgovornog lica, te je tako omogućeno izvršenje krivičnog dela u korist pravnog lica, od strane fizičkog lica koje deluje pod nadzorom i kontrolom odgovornog lica.

Međunarodnih propisa u ovoj oblasti ima toliko da bi ozbiljniji osvrt na njih i pokušaj izdvajanja najvažnijih propisa predstavljao nezahvalan posao. Međutim, ipak potrebno je pomenuti da je za **suzbijanje krivičnih dela kojima se zagađuje životna sredina od posebnog značaja Konvencija Saveta Evrope o krivičnopravnoj zaštiti životne sredine**, u kojoj su istaknuti osnovni ciljevi, a to su:

- potreba vođenja zajedničke krivičnopravne politike u cilju zaštite životne sredine;
- zahtev da život i zdravlje ljudi, flora i fauna, kao i prirodni resursi budu zaštićeni svim raspoloživim sredstvima, uključujući i krivičnopravne mere;
- potreba da se nekontrolisana upotreba tehnologije, kao i prekomerna eksploatacija prirodnih resursa (pa i vazduha) koji dovode do ozbiljnih rizika po životnu sredinu prevaziđu merama koje su koordinisane između zemalja članica Saveta Evrope i ostalih zemalja koje potpišu, odnosno ratifikuju Konvenciju;
- neophodnost da se kršenje principa zaštite životne sredine propiše kao krivično delo koje podleže odgovarajućim sankcijama;

- krivično gonjenje i kažnjavanje učinilaca krivičnih dela u oblasti zaštite životne sredine i jačanje međunarodne saradnje u toj oblasti.

Dakle, gonjenje učinilaca krivičnih dela protiv životne sredine je ne samo obaveza koju javno tužilaštvo ima sa aspekta našeg unutrašnjeg prava (proizlazi iz Ustava RS i Zakona o javnom tužilaštvu), već je to obaveza koju je Republika Srbija preuzela i na međunarodnom planu. Potrebno je da dobro razmislite koje bi se sve odredbe domaćeg i međunarodnog prava kršile od strane ovlašćenih državnih organa i organa krivičnog gonjenja ukoliko se ne procesuiru krivično delo na koje je ukazano ovom krivičnom prijavom.

Sistem zaštite životne sredine uređen je i **Zakonom o zaštiti životne sredine ("Sl. glasnik RS", br. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - dr. zakon i 72/2009 - dr. zakon)** koji ističe da pod zagađivanjem životne sredine treba da se podrazumeva unošenje zagađujućih materija ili energije u životnu sredinu, izazvanu ljudskom delatnošću ili prirodnim procesima koje ima ili može imati štetne posledice na kvalitet životne sredine i zdravlje ljudi.

Upravno-pravnih propisa u oblasti zaštite životne sredine ima toliko mnogo da bi se teško moglo zamisliti da do zagađivanja životne sredine u većem obimu ili na širem području dođe a da time nije prekršen nijedan propis. Kada su ostvareni ostali elementi bića krivičnog dela (da je do zagađivanja vazduha, vode ili zemljišta u većem obimu ili na širem prostoru došlo) ostvaren je i uslov u pogledu kršenja propisa o zaštiti, čuvanju i unapređenju životne sredine.

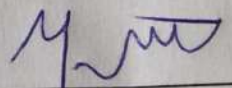
U konkretnom slučaju **do zagađenja vazduha** koje je izvršeno u procesu proizvodnje koji se obavlja u pogonu kod pravnog lica doo "Prekon" u Zrenjaninu, na adresi Sećeranska bb, došlo je **na širem području Grada Zrenjanina**. Iz prijava koje možete dobiti od Komunalne milicije i nadležnih inspekcija možete videti da se najviše nepodnošljiv smrad oseti na teritoriji 4. jula, Sećerane, Zelenog polja, ali se isto tako može osetiti i u drugim delovima grada. Čak se oseti i u strogom jezgru centra grada, pa mogu slobodno da tvrdim da je to već decenijama opštepoznata činjenica koju ne možete osporiti.

Kada je reč o vremenu izvršenja dela, ukazujem Vam na činjenicu da se konkretno zagađenje vazduha i širenje smrada obavlja periodično (nije svakodnevno) u poslednjih 20 godina. O tačnim vremenima kada je do emisije smradova dolazilo možete se informisati od nadležne Komunalne milicije i nadležne inspekcije za zaštitu životne sredine i komunalne inspekcije. Ono što vam mogu pouzdano reći je da sam ja lično poslednji put nepodnošljivi smrad osetio 07.06.2020. godine.

U nadi da ćete ozbiljno uzeti u razmatranje ovu krivičnu prijavu i konačno procesuirati i kazniti sva lica (pravna i fizička) odgovorna u ovom slučaju za učinjena krivična dela iz člana 260 i člana 261 Krivičnog zakonika Republike Srbije,

S poštovanjem,

PODNOŠILAC PRIJAVE

Aleksandar Jankov